(Nro. 34.)

# GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **Nro. 17.** 12. Lutego 1821.

## Wiadomości kraiowe.

*Ze Lwowa.* — Do obsadzenia mieysca Protokolisty Rady Król. Sądu Szlacheckiego i połączonego Sądu karzącego w Bukowinie, z roczną pensyią Sześciuset ZR. w mon. konw. rospisany iest konkurs. Ubiegaiący się o nie C. K. Urzędnicy podać maią prośby swoie należnie udowodnione przez Władze, którym bezpośrednio podlegaią, inni zaś prosto do rzeczonego Sądu połączonego Szlacheckiego i karzącego w ciągu 4 tygodni począwszy od dnia ninieyszego obwieszczenia.

Do obsadzenia Urzędu Radcy C. K. Sądu Szlacheckiego we Lwowie do którego przywiązana iest pensyia roczna Tysiąca Czterechset ZR. w mon. konw. rospisany iest konkurs. Ubiegaiący się o to mieysce C. K. Urzędnicy podać maią prośby swoie należnie udowodnione przez Władze, którym bezpośrednio podlegaią, inni zaś prosto do rzeczonego Sądu w ciągu 4 tygodni począwszy od dnia ninieyszego obwieszczenia.

---

*Z Wiednia d. 30. Stycznia.* — Jego Cesarska Mość raczył Marszałka polnego Porucznika Hrabiego Severoli mianować naczelnym dowodcą twierdzy Piacenza.

Podczas przeiazdu Króla Neapolitańskiego przez Mantuę załoga tameczna czyniła obroty woienne, gdy Król postrzegł pułk pieszy Vaquant, który mu w powrócie do Państw Jego w roku 1815 towarzyszył, okazał mocną radość z powtórnego widzenia tego walecznego woyska, kazał pułkowi temu dadź płacę dzienną i obdarzył szczególniey muzykę pułkową. Pułk pieszy Vogelsang, będący na leżach w Pavii od 4 miesięcy; wyruszył na d. 10. Stycznia do Cremony. Przykładne iego postępowanie ziednało mu powszechne pochwały. Do Trientu przybyły na dniu 16. i 17. Stycznia dwa batalliony C. K. pułku pieszego Argenteau. Wzrost i silne złożenie ciała ludu tego, piękna postawa; duch którym iest przeięte i karność okazana w domach mieszkańców pierwey przez pułk ten zaiętych, ściągnęły powszechne zadziwienie. Magistrat miasta ofiarował całemu korpusowi Officerów pułku tego bezpłatne mieszkania; sześć kompanii zaymą koszary, drugie sześć rozłożone będą w okolicach Ala.

W nocy z d. 18. na 19. z. m. umarł w Wenecyi po krótkiey chorobie z wielkim żalem Oyczyzny i marynarki C. K. Pułkownik i Kapitan okrętowy, Nicolo Pasqualigo (uro. d. 26. Lipca 1770). Zasłużony ten Officer morski, któremu w r. 1817 dano zaszczytne zlecenie zawiezienia Arcy-Xiężniczki Leopoldiny do Brazylii, przeznaczony był teraz na dowodcę Austryiackiey siły morskiey na morzu Adryiatyckiem, gdy go wydarła śmierć niespodziana, a przezto pozbawiła marynarkę nadziei uświetnienia i podniesienia iey sławy.

*Z Wiednia d. 31. Stycznia.* — Ich Cesarzowicowskie Mości Arcy-Xiąże Ferdynand Następca Tronu i Arcy-Xiąże Franciszek Karol udali się dnia wczorayszego przez Gratz do Laybachu.

Gazet Laybachska z d. 25. Stycznia zawiera co następuie: »Ponieważ od d. 15. t. m. nieprzerwanie było powietrze łagodne i przyiemne, z tego powodu bawiące tutay Nayiaśnieysze osoby naszego Dworu iak i obcych; zwiedziały często okolice miasta tuteyszego, szczególniey zaś Cesarz Jmć Rossyyski wraz Królem Oboiey Sycylii przechadzali się często w południowey porze po ulicach ogrodu Latermana. NN. Cesarstwo oglądali przed kilku dniami spadek wody koło studni zwaney Kaltenbrunn. Nasz N. Pan daie kilka razy na tydzień posłuchania. Dnia 22. doznali tey naywyższy łaski Deputowani miasta Tryiestu i byli przedstawieni tak N. Panu iak i N. Pani. Dzisiay raczył Jego Cesarska Mość przyiąć łaskawie Deputacyię składaiącą N. Panu oznaki winney wierności i przychylności obywateli Laybachu oraz pełne uszanowania dzięki miasta za korzyści, iakie odnoszą z obecności Kongressu.

)(

## Wiadomości zagraniczne.

### Zjednoczone Stany Ameryki północney

Gazeta *National-Intelligencer* z d. 5. Grudnia zawiera co następuie: Roczne zdanie sprawy Sekretarza skarbu podane zostało wczoray obu Izbom Kongressu. Ułożone ono iest obszerniey iak zwyczaynie, atoli ponieważ ma bydź podstawą oznaczeń skarbowych na teraźnieyszém posiedzeniu, było przeto pożądanem. Udzielamy czytelnikom główną treść onegoż. Dochody skarbowe na rok teraźnieyszy włącznie z pożyczką, wynoszą do 16,816,637 dollarów. Dochody skarbu w czwartym kwartale wynoszą 3,420,000 dollarów, razem 20,249,637 dollarów iako mniemana summa dochodów na rok teraźnieyszy; dołączywszy bilans Izby skarbowey z d. 1. Stycznia b. r. 2,076,607 doll. ogół wynosi 22,326,244 dollarów. Wydatki oznaczone są na 25,064,413 dollarów. Podług tego stanu Izba skarbowa miałaby w następuiącym miesiącu deficit 2,638,169 dollarów. Dochody z cła niedoszły znacznie oznaczoney ilości wedle ostatniego rocznego zdania sprawy. Wydatki na rok 1821 oznaczone są na 24,000,000 dollarów, a dochody na 16,000,000. P. Crawford Sekretarz Izby skarbowey przekłada pożyczkę.«

### Portugaliia, Brazyliia i Algarbiia.

*Z Lizbony d. 27. Grudnia.* — Dnia 24. t. m. zebrało się Kollegium wyborcze na ratuszu tuteyszym, i udało się razem do kościoła P. Maryi na nabożeństwo; oprócz tego przystąpiono do wyboru Deputowanych do Zgromadzenia Stanów (Cortes) dla Prowincyi Estremadury. Po wybraniu 24 Deputowanych Prowincyi, ogłoszono wybor ten ludowi wystrzałem z ręczney broni a cała sala iak i dziedzińce pałacu brzmiały radosnemi okrzykami, wieczorem oświecono miasto, drugiego dnia wybrano zastępców tak, iak i Deputowanych.

### Hiszpaniia.

Podług gazet Madryckich z d. 4. Stycznia odkryto w Sarragossie nowy spisek przeciwko systematowi konstytucyynemu, i uwięziono wiele osób zawikłanych w spisek w nocy z d. 29. na 30. Grudnia. Między uwięzionymi znayduie się Margrabina de Lazan, małżonka Jeneralnego Kapitana Arragonii (oyca sławnego Palafoxa) i wielu Duchownych.

Jenerał Riego mianowany iak wiadomo Jeneralnym Kapitanem Arragonii, udaiąc się na mieysce swoiego przeznaczenia przybył dnia 30. do Burgos, dokąd wieżdżał powozem tryiumfalnym ozdobionym wawrzynami, a stanąwszy na wielkim placu obok kamienia konstytucyynego miał do Ludu mowę. Wieczorem na cześć iego dano bal w salach teatralnych.

Tak zwani Afrancesados niegdy stronnicy Józefa Buonapartego, którzy iak wiadomo wyrokiem Stanów (Cortes) otrzymali pozwolenie powrócenia do Oyczyzny wystawieni są wielkim nieprzyiemnościom od czasu swoiego powrotu szczególniey w stolicy, gdzie prawie codziennie wściekłe wybuchy i oskarzenia przylepiane bywaią po wszystkich rogach ulic.

### Francyia.

Dnia 10. Stycznia słuchała Izba Parów proiektu do prawa przyiętego przez Izbę Deputowanych względem tymczasowego pozwolenia sześć dwunastych części podatku, i mianowała Kommissyię, która na d. 12. ma zdać w tey mierze sprawę. Poczem Hrabia Pontecoulant rozwinął swoie przełożenie przedstawione na d. 26. Grudnia dla mianowania Kommissyi, która dadź ma swoie zdanie nad kształtem zamienienia Izby Parów na Sąd wyższy, stosownie do §. 33. Konstytucyi. Wniosek iego wyydzie drukiem, i rozdany będzie Wydziałom, miana z tego powodu mowa przez Xięcia Talleyranda będzie równie ogłoszona drukiem.

*Z Paryża d. 17. Stycznia.* — Onegday przełożył Minister skarbu Izbie Deputowanych ważny budżet na rok 1821. »Przyszliśmy do tego, rzekł ón w mowie swoiéy, gdyż musiemy więcey żądać, niż wydatki wynoszą. Dochody muszą teraz przewyższać wydatki, aby pozostaiąca się ilość użytą bydź mogła na pierwsze następuiące wydatki, byśmy następnie niepotrzebowali żadnego tymczasowego poboru. Pobór na rok 1821 wyrachowany iest na 88,821,74[illegible] fr. a wydatki na 882,327,374. Zostaie się od poboru 3,694,371 fr. Papiery pięcio procentowe ustalone wymagaią na rok 1821 18,952,764 fr. Pomnożenie tego wydatku, w stosunku z rokiem przeszłym, pochodzi z prowizyi od 240,000 fr. zezwoloney na zapłacenie legii honorowey. Wydatki Ministerstwa spraw zewnętrznych powiększone zostały o 7,870,000 fr. Minister woyny żąda dla swoiego wydziału tylko 175,442,000 fr. zatem 4,582,850 fr. mniey iak roku zeszłego. Wydatki Ministerstwa Marynarki podniesione są o 3 milliony, mianowicie aż do 53 millionów. Minister spraw wewnętrznych potrzebnie 103,720,000 fr. zatem 900,600 fr. mniey iak w roku 1820. Wydatki Ministerstwa skarbu zmnieyszone

o 120,000 fr. Izba Deputowanych przez powiększenie liczby Deputowanych i dom Prezydenta wymaga więcey o 70,000 fr. Jeżeli pobor skarbu publicznego, rzekł daley Minister skarbu pochodzi z przeciążenia podatkami, iest on nieszczęściem, szczególniey w tenczas, gdy to przeciążenie rozciąga się na podatek gruntowy, ponieważ przez to wyschnie naylepsze źródło, czego w Państwie zaymuiącem się rolnictwem dozwala skarb publiczny; z tąd podatek gruntowy ściągnął naywiększą uwagę rządu; zmnieyszony on został od roku 1819 i z dniem 1. Lipca wynosić będzie mniey 28,763,138 fr. Dochody niestałe wynosić maią w tym roku 2 milliony więcey. Cło wyrachowane iest na 119 million. Dochody z poczty podane są do 24,310,000 fr. a dochod z loteryi na 15 millionów. Z teraźnieyszym zapasem skarbu pozostanie na rok teraźnieyszy 30 mill. Mości Panowie! bez dobrego stanu skarbu wszystko upada i ginie. Trwałość skarbu nadaie trwałości Tronowi i iest onego naypewnieyszą rękoymiią.

D 14. Stycznia ukończoną została długo trwaiąca sprawa względem rozruchów zaszłych w Paryżu w Czerwcu z. r. z powodu nowego prawa wyborowego. Sąd przysięgłych uznał osmiu oskarzonych za niewinnych: Collina, Carona; Fanchona, Croutellea, Caitelau, Raveta, Lontreuila i Biery; Fayollea i Adama zaś uznał bydź winnymi większością 8 głosów przeciwko 5. Ponieważ Sąd przychylił się do zdania większości przysięgłych; zawyrokował przeto, aby Fayolle zostawał dziesięc lat pod dozorem policyi i złożył rękoymii 3000 fr., Adama zaś na piętnaście lat i rękoymii 500 franków; obodwóch zaś wskazał wspólnie na zapłacenie części kosztów sprawy, (które całkiem wynosić maią do 74,000 fr.) Sprawa iedynastego oskarzonego, Pułkownika Duvergier iak wiadomo dla słabości iego odłożona do osobnego postępowania. Ośmiu uznanych za niewinnych puszczono natychmiast na wolność; przysięgli zrobili pomiędzy sobą składkę dla iednego z tych, Raveta, będącego w nieszczęśnych okolicznościach i maiącego rodzinę chorobą złożoną.

## Włochy.

Kommissyia Woienna wyznaczona przez Parlament Neapolitański do sprawdzania władzy wykonawczéy składać się ma: z Jenerała Porucznika, dwóch Marszałków polnych, trzech Pułkowników i trzech Deputowanych Parlamentu. Deputowany Poerio mówił o potrzebie iey zaprowadzenia, ponieważ ma iey odkryć rzeczy niecierpiące zwłoki. — Przełożenia przesłane do sankcyi Królewskiéy dotyczą się zniesienia: majoratów, podatków dla stolic biskupich i gier hazardownych. Daley Gminy nie maią na przyszłość opłacać Królewskich Sędziów obwodowych, ni utrzymywać strożów więźniów i niewolników, tudzież Proboszczów i Wikaryiuszów, lecz wszystkie wydatki ponosić ma Skarb publiczny. Ze wszystkich prowincyy nadsełaią adressy podziękowania z powodu postępowania Parlementu na d. 7. Stycznia.

Jego Królewicowska Mość Xiąże Rejent napisał do Ministra Woyny w następuiącym sposobie:

»Dla okazania zupełnego Moiego zadowolnienia korpusowi Huzarów i Dragonów z powodu ich postawy i umieiętności służby, okazanych podczas ostatnich obrotów, nadaię obu korpusom prerogatywę, na przemiany i łącznie z milicyią odbywać straż w pałacu Królewskim.«

»Franciszek, Rejent.«

Artykuł w Dzienniku Konstytucyynym pod tytułem: »Niektóre myśli nad oskarzeniem Ministrów, przez przyiaciela Oyczyzny« powstaie mocno przeciwko usiłowaniu, chcącemu znaleść tam występki, gdzie ich wcale nie ma i zaleca, by postępuiąc w tak bardzo delikatnéy okoliczności miano na uwadze prawa rozumu, ludzkości i umiarkowania.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 28go Stycznia zawiera co następuie:

*Z Neapolu d. 28. Stycznia.* — W tym samym stosunku podnosi się zapamiętałość stronników Stolicy, w iakim duch publiczny uspokaia się po prowincyiach.

Dnia wczorayszego stronnicy owi otoczyli kupami przystępy do Parlamentu nastaiąc silnie i grożąc Deputowanym zgromadzonym na posiedzenie, aby odmiany w Konstytucyi Hiszpańskiéy, które dotąd nie otrzymały sankcyi Rejenta, wyniesione zostały bezwłocznie do prawa; żądali oraz, by woysko liniiowe wyszło z zamków i takowe powierzonę zostały obronie milicyy, tudzież, by gwardyia Królewska została zniesioną. Na ulicach wydarzały się bitki między żołnierzami a Węglarzami.

Wyszły z druku dwa przedstawienia Kardynała Arcybiskupa w Neapolu, iedno do Parlamentu przeciwko ścieśnieniu artykułu Konstytucyi Hiszpańskiéy, który uznaie Religiią Katolicką iaką iedyną Państwa, drugie do Xięcia Rejenta przeciwko wolności prassy rozciągaiącey się do wszystkich przedmiotów moralności i religii. Ponieważ wielu Węglarzów

żkarzyło się przed władzami cywilnemi, że im przy spowiedziach odmawiaią rozgrzeszenia w przypadkach, w których podług ustaw swego Zakonu są wolnymi, przeto Minister Spraw Wewnętrznych iak i Wydział publiczuego bezpieczeństwa wydali okolniki do Biskupów, wzywaiąc ich, aby temu zapobiegli zgorszeniu. Tymczasem zdaie sie, iż Kardynał Arcybiskup ma bydź oskarzony przed Parlamentem. Podług wszystkich wiadomości nadchodzących z Sycylii panuie tam ciągle zaburzenie, i okazuie się teraz nietylko w Palermie, lecz oraz w Messynie i innych znacznych mieyscach. Wyrok Parlamentu znoszący wszystkie prawa feudalizmu i maiący za iednym razem zniszczyć stan większey liczby właścicieli gruntowych, powszechne czyni wzburzenie, ztąd okazuie się iawnie chęc niepodległości nie względem Korony, lecz od wpływu Adminiśtracyynego Neapolitanów.

Parlament i Rząd z drugiey strony maią gruntowne obawy nie polegania na woysku Neapolitańskiem, posłanem do Sycylii. W woysku tem nie masz zupełnie karności i odkryto iuż przy samem wybuchnieniu spiski, w których żołnierze i niższa klassa pospólstwa miała zamiary rabunku. Ciągle utrzymywany pozór przez żołnierzy iest niewypłacania im przyrzeczoney płacy. Urządzenie gwardyi bezpieczeństwa nie posuwa się, tem mniey rozbroienie pospólstwa.

W tak niebezpiecznem położeniu rzeczy, 8 batallionów woyska Neapolitańskiego, które z 16 batalIionów będących w Sycylii miały bydź wezwane na obronę Neapolu odebrały rozkaz pozostania w Sycylii. Nie wiemy przeto iakim sposobem niedostek ten ma bydź zapełniony na granicy; ieżeli z resztą ten iest tylko iedyny niedostatek w naszych środkach obrony!

Od kilku dni Królewsko-Francuzki okręt liniiowy Jean Bart zarzucił kotwicę w zatoce naszey.

Różne loże Węglarzy doniosły Parlamentowi, iż żołnierze poczynaią szczególniey przemawiać. Oświadczaią oni, że nie wyruszą, twierdzą, iż tylko Król może im rozkazać, i dopoty się do niczego nie skłonią, dopoki Król nie powróci z Laybachu. Co naygorsza, iż Officerowie z pobłażaniem słuchaią takich mów anti-karbonarskich. Osbby, nie maiące upodobania w teraźnieyszym porządku rzeczy, sądzą, iż uskuteczniony odiazd Króla będzie rozstrzygaiącym. Monarcha posiada miłość Ludu i żołnierzy; rozumieią, iż iednym słowem pozyska tyle, że tak woysko liniiowe iak i milicyie niewystąpi do boiu przeciwko przywracaiącym dawnym porządek rzeczy.

## Niemcy.

Dalszy ciąg nowey Konstytucyi Heskiey (przerwany w Numerze 28/15. gazety): — 81. Osoby poiedyńcze i korporacyie wtenczas tylko będą mogli udadź się do Izb Naszych Stanów, ieżeli w swoich osobistych prawach będą skrzywdzone lub ucisnione nieprawnie i niesprawiedliwie i gdy razem udowodnią, iż postępowali iuż drogami prawnemi i ustawami przepisanemi i że nadaremnie szukali tego u Władz Państwa. Taka petycyia może wtedy dadź powód Stanom do podania skargi na mocy poprzedniczego artykułu, ieżeli Stany takowey zaraz lub wezwawszy tayne Ministeryium Państwa i odebrawszy lub ich Kommissarze Seymowi obiaśnienie nie odrzucili takowey iako bezzasadney. Niemaią prawa do prośb osoby poiedyńcze i korporacyie względem powszechnego interesu politycznego, interesa te rozstrząsać służy tylko Stanom, a połączenie się w tym celu osob poiedyńczych lub całych korporacyy iest przeciwne prawu i kary godne. 82. Gdyby iedna Izba nie chciała się zgodzić z drugą względem podania petycyi, więc wolno iest ostatniey uwiadomić naywyższy Rząd o zamiarze podania petycyi lub skargi drogą zwyczayną z tym dodatkiem, że takowa udzieloną iuż była Izbie drugiey, która swoiego zezwolenia odmowiła.«

*(Dalszy ciąg nastąpi.)*

## Turcyia.

Do końca roku zeszłego nie odebrano ieszcze w Konstantynopolu zaspokaiaiących wiadomości o skutkach woyny prowadzoney przeciwko Alemu Baszy. Do d. 27. Grudnia tylko tyle dowiedziano się, że rokoszanin ów skutecznie i nawzaiem sypał ogień na oblęgaiących go i niedawno wpadł na tę myśl osobliwą, iż na wieżach swoich kazał wywiesić chorągiem obcego Mocarstwa. (Podług naynowszych wiadomości odebranych z Korfu woyska W. Porty miały zupełnie zaniechać oblężenia zamku Janiny, i główna kwatera tegoż woyska miała bydź przeniesioną do Narda (Aerta) ku południowey stronie Janiny. Mówią także, że Suliotowie ogłosić się mieli na stronę Alego Baszy.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.